

Hörselveckan

2 Hörselveckan-kampanj

4 Förslag till bättre hörselrehab

7 Föreningsinfo

Innehåll

3

Ledare

Välkommen på julmingel

4

Förslag till bättre hörselrehab

Möten och seminarier under hösten

6

Textad kultur

7

Föreningsinfo m.m.

8

*Kontaktuppgifter
Kalendarium*

REDAKTION

Redaktör:

Cecilia Wihlborg

cecilia.wihlborg@distriktet.info

Ansvarig utgivare:

Arne Kanth

Redaktion:

DistriktsNytt

Hörselskadades distrikt

Södra Långgatan 21, 169 59 Solna

Utkommer med 4 nr/år.

Signerade artiklar är författarens åsikt och där så uttryckligen anges, är det organisationens åsikt.

Manusstopp: 20/1

Nästa nummer beräknas postas 17/2

DistriktsNytt skickas till medlemmarna i distriktets alla föreningar.

DistriktsNytt finns även på distriktets hemsida www.distriktet.info

Produktion Cecilia Wihlborg. Tryck: Printon.

ISSN 2001-3124

KAMPANJ UNDER HÖRSELVECKAN

Under Hörselveckans torsdagsmorgon delade distriktets föreningar ut närmare 5 000 flygblad på 17 platser i Stockholms län i syfte att uppmärksamma stockholmarna på hur vanligt det är med hörselskador.

Hörselskadades distrikts flygbladskampanj blev en succé. Nio föreningar delade ut flygblad på 17 olika platser runt om i Stockholms län under torsdagsmorgonen. Allt som allt delades nära 5 000 flygblad ut till morgonpendlande stockholmare.

Föreningarna beskriver att folk överlag var stressade, men att många ändå tog emot flygbladet.

Norrtälje-föreningen bjöds på en solskenshistoria:

– En liten pojke på runt åtta-nio år kom fram och var riktigt frågvis och ville veta en massa om hörselskador. Sen ville han ha flygblad till sin mamma, pappa, kompis och fröken, förstås! Det var en rolig kontrast till de stressade pendlarna, säger Britt-Marie Åhman från Norrtälje-föreningen.

I media uppmärksammades kampanjen av Södertälje Länsstidning, som publicerade en artikel i torsdagens tidning.

Syftet med kampanjen och flygbladet var att uppmärksamma invånarna i Stockholms län på hur vanligt det är med hörselskador bland länets befolkning och få dem att söka mer kunskap om hörselfrågor på distriktets hemsida.

Distriktet ger en eloge till alla deltagande föreningar som gjorde ett superbra jobb!

Selfie på Solna-Sundbybergs Östen och Eva

Ilkka och Lena från Stockholmsföreningen delar ut flygblad på Liljeholmstorget.

Lars Dahlkvist och Gerd Hope från föreningen i Norrtälje träffade upp de andra föreningarna på Stockholms Centralstation.

Ledare

Hej!

Nu när kansliet är fulltaligt så börjar det hända en hel del. Vi har bland annat analyserat reglementet för den primära hörselvården som ska revideras av Hälso- och sjukvårdsnämnden i början av 2017. Vi har kommit med ett antal förslag till förbättringar, främst gällande att ersättningsnivåerna behöver bli behovsstyrda. Det innebär att den enskilda patientens rehabiliteringsinsatser ska avgöra storleken på landstingets ersättning till vårdgivarna. Vi ligger också på landstinget gällande uppföljningen som idag är bristfällig vilket gör att det är svårt att avgöra kvaliteten hos de olika vårdgivarna. Det är också med stort intresse vi noterar att landstingsrådet Ella Bohlin svarat oss på vår skrivelse och vi har löpande kontakt med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen som bereder ärendet inför beslut.

Visste ni att det "snart" är val? 9 september 2018 är det dags för val igen och distriktets arbete för att kunna påverka partierna gällande hörselvården i framtiden börjar nu på allvar! Här är alla föreningar delaktiga i arbetet som startade den 16 november när den nybildade Framtidsgruppen, referensgruppen bestående av

representanter från föreningarna och distriktsstyrelsen träffades för att diskutera frågor inför arbetet med valplattformen för 2018.

Med detta så önskar jag er alla en härlig jul!

Jonas Sahlberg, distriktsordförande

VÄLKOMMEN PÅ JULMINGEL PÅ DISTRIKTSKANSLIET

På torsdag den 8 december bjuder distriktet in till julmingel.

Under minglet kommer det att serveras glögg, lussebullar och pepparkakor.

Du kan komma när du vill mellan kl. 16.00-18.00, dock behöver vi din anmälan för att veta hur många lussebullar vi ska införskaffa!

När?

8 december mellan kl. 16.00-18.00

Var?

Distriktskansliet, Södra Långgatan 21 i Solna

Anmälan?

Senast den 5 december till kansli@distriktet.info eller till 08-702 30 50

Varmt välkommen att fira in julen med oss!

FÖRSLAG TILL BÄTTRE HÖRSELREHAB

Distriktet skickade i september förslag till Förfrågningsunderlag enligt LOV Vårdval – Primär hörselrehabilitering. Förslaget bereds nu i Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Distriktet vill bland annat se en behovsstyrd ersättningsmodell som tydligare utgår ifrån den enskilde patientens behov, stärkta ekonomiska incitament för mottagningarna till att uppnå satta mål, samt specificering på vad en rehabiliteringsplan innebär och tydligare krav på vad den ska innehålla.

Torsdagen den 29 september skickade Hörselskadades distrikt i Stockholms län förslag till revidering av förfrågningsunderlaget för primär hörselrehabilitering till barn- och äldrelandstingsrådet Ella Bohlin.

Distriktet vill med denna skrivelse presentera förslag på förändringar av nuvarande förfrågningsunderlag utifrån ett patientperspektiv.

Vi lyfter fram följande revideringsförslag av nuvarande förfrågningsunderlag:

- utveckla en behovsstyrd ersättningsmodell som tydligare utgår ifrån den enskilde patientens behov,
- se över relevansen och kvaliteten i dagens målrelaterade nyckeltal,
- stärk de ekonomiska incitamenten för mottagningarna till att uppnå satta mål,
- specificera vad en rehabiliteringsplan innebär och ställ tydligare krav på vad den ska innehålla,
- ställ tydligare krav på transparens och informationsspridning från mottagningarna,
- inför vite vid bristande kvalitet.

Ella Bohlin har svarat att hon kommer att ta med sig våra synpunkter i diskussioner med sina allianskollegor. Hon har också meddelat att hon initierat ett möte mellan politiken och förvaltningen angående våra förslag. Från Hälso- och sjukvårdsförvaltningens sida har man meddelat att man noggrant kommer att överväga förslagen i revideringsarbetet.

Sedan december 2011 tillämpas Vårdval inom den primära hörselrehabiliteringen i Stockholms län, vilket betyder att personer med hörselnedsättning har möjlighet att själv välja vilken vårdgivare som de vill vända sig till. Förfrågningsunderlag enligt LOV Vårdval – Primär hörselrehabilitering beskriver det regelverk som gäller när ett avtal sluts om primär hörselrehabilitering mellan Stockholms läns landsting (beställare) och en vårdmottagning (utförare). Nuvarande förfrågningsunderlag gäller sedan 1 juni 2015. Stockholms läns landsting har påbörjat en översyn av regelverket och beslut om nytt förfrågningsunderlag planeras till mars 2017, med driftstart 1 juni 2017.

MÖTEN OCH SEMINARIER - HEKTISK HÖST FÖR DISTRIKTSKANSLIET

Distriktskansliet har under hösten deltagit i en mängd möten och seminarier. På detta sätt sprider vi information om hörselfrågor, fortbildar oss och "nätverkar".

Nedan följer ett axplock av de möten och seminarier som vi deltagit på:

23 sep: Konferens "Framtidskonferens hörsel- och kommunikationsforskning i Stockholmsregionen". Arrangör: Forskningsinstitutet Hörselbron

27 sep: Frukostseminarium "Framtidens vård är här. Men var är den delaktiga patienten?" Arrangör: Gullers Grupp

29 sep: Informationskväll "Hör hit". Arrangör: Hörselskadades förening i Solna-Sundbyberg

5 okt: Seminarium om seniorfrågor. Arrangör: Hörselskadades Riksförbund

6 okt: Seminarium "Personcentrerad vård 2016". Arrangör: Dagens Medicin

10 okt: Seminarium om Akermodellen. Arrangör: HSO

17 okt: Föredrag "Möta människor i kris". Arrangör: HSO

18 okt: Konferens "Lever Sverige upp till konventionen om rättigheter för personer med funktionshinder?" Arrangör: HSO

25 okt: Seminarium "Personcentrerad vård". Arrangör: HSO

29-30 okt: Seminarium "Hörselvårdsseminarium". Arrangör: Hörselskadades Riksförbund

31 okt: Skolforum på Stockholmsmässan. Arrangör: Bland andra Hörselskadades förening i Stockholm

21 nov: Audiologisk dag i Göteborg "Delaktighet för alla". Arrangör: Svenska Audiologiska Sällskapet och Sahlgrenska Universitetssjukhuset

25 nov: Seminarium "Välfärdsutredningen – vem ska ta hem vinsten i vården?" Arrangör: Dagens Medicin

NATIONELLT KVALITETSREGISTER

I september släpptes årsrapporten från Nationellt kvalitetsregister hörselrehabilitering. Rapporten visar på att patienter i Stockholms län upplever att de har mindre nytta av sin hörselrehabilitering än patienter i andra landsting. Det är även stora skillnader i patienternas svar inom Stockholms län, vilket kan bero på stora skillnader mellan mottagningarna.

För fjärde året i rad släpptes i september en årsrapport från Nationellt kvalitetsregister hörselrehabilitering. Rapporten presenterar hur patienter upplever hörselrehabiliteringen och är baserad på data från 13 av Sveriges 20 landsting. Under år 2015 besvarade totalt 27 905 patienter enkäten, vilket motsvarar 57,8 procent av de tillfrågade. Vårdmottagningarna kompletterade enkäten med information om bland annat patientens kön, ålder och hörapparatmodell.

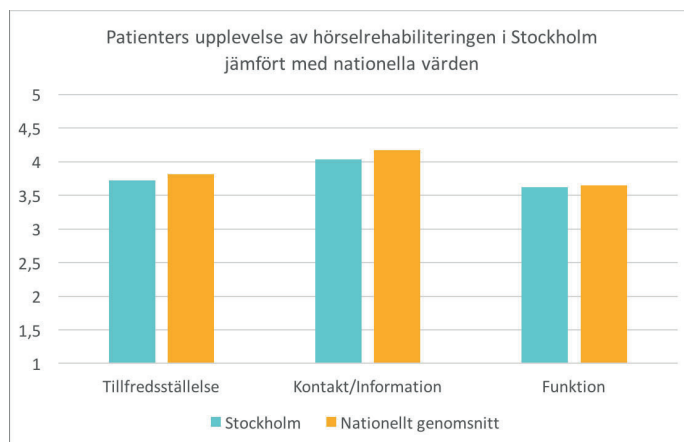
Tack vare det nationella kvalitetsregistret kan vi få en förståelse för hur patienter upplever hörselrehabiliteringen. Därtill kan vi jämföra hur patienternas erfarenheter skiljer sig åt mellan landstingen samt se förändringar som skett över tid. Enkäten består av 20 frågor och fokuserar på tre indikatorer, vilka benämns som "Tillfredsställelse", "Kontakt/Delaktighet" och "Funktion". Nedan sammanfattar vi de tre indikatorerna och redogör för hur hörselrehabiliteringen i Stockholms läns landsting står sig jämfört med övriga landsting.

Tillfredsställelse

Den första indikatorn mäter patientens upplevda totala nytta med hörselrehabiliteringen. Patienter i Stockholm anger 3,72 på en 5-gradig skala, där 5 indikerar mest nytta och 1 minst nytta. I övriga landsting varierar den upplevda nyttan mellan 3,79 och 3,92. Patienter i Stockholm upplever alltså att de har mindre nytta av sin hörselrehabilitering än patienter i andra landsting. Störst nytta rapporterar patienterna i Kalmar. Skåne, som liksom Stockholm tillämpar Vårdval och Fritt val av hjälpmedel, placerar sig i mitten på denna ranking. Anmärkningsvärt är att både Stockholm och Skåne uppvisar en större variation i patienternas svar än övriga landsting. Det kan vara ett tecken på att kvaliteten skiljer sig åt mer mellan mottagningarna i dessa landsting än i övriga landet. Det kan också bero på kvalitetskillnader i föreskrivna hörapparater, då det landstingsupphandlade sortimentet i Stockholm är relativt gammalt och ett ny sortiment är under upphandling.

Kontakt/Delaktighet

Den andra indikatorn beskriver hur informationsprocessen till patienten fungerar och personalens bemötande. Positivt är att alla landsting uppvisar ett resultat över 4 på den 5-gradiga skalan, vilket tolkas som att patientdelaktighet och information till patienten överlag fungerar bra inom hörselrehabiliteringen. Detta

är viktigt då informationen som delges patienten inför och i samband med utprovningen har visat sig ha stor betydelse för patientens totala upplevelse av rehabiliteringen. Även här förekommer det dock stora skillnader mellan landstingen. Stockholm placerar sig återigen tydligt i botten med 4,03 jämfört med övriga landsting som samtliga har ett resultat mellan 4,12 och 4,33. Rankingens toppas ännu en gång av Kalmar och Skåne återfinns strax under mitten. Liksom tidigare uppvisar Stockholm en större variation i patienternas svar än övriga landsting, vilket pekar mot stora skillnader mellan mottagningarna.

Funktion

Den tredje och sista indikatorn speglar hur väl hörapparatens fungerar när det kommer till återkoppling, ljudkvalitet, obehagligt starka ljud och vid kommunikation i buller och sociala sammanhang. Funktionen bestäms av både hörapparatsmodell och hur väl audionomen ställer in hörapparatens funktion. Hörapparatsens funktion är den faktor som har störst betydelse för hur patienten upplever den totala nyttan med rehabiliteringen. Olyckligtvis är det den indikator som patienterna anger att de är minst nöjda med. Däremot är det små skillnader mellan landstingen, vilket får ses som positivt. Samtliga landsting återfinns mellan 3,59 och 3,70. Stockholm placerar sig i den nedre halvan och Skåne i den övre halvan. Det relativt låga och likvärdiga resultaten kan bero på att hörapparater inte fullt ut kompenserar för en hörselnedsättning. Därtill finns det ett begränsat antal hörapparater, vilket minskar variationen mellan landstingen. Med andra ord, kvaliteten på patienternas hörapparater skiljer sig inte drastiskt mellan landstingen.

STOCKHOLMS STADSTEATER

Donna Juanita

2/12 kl. 19.00

Romeo och Julia

4/12 kl. 13.00, 12/1 kl. 18.00, 28/1 kl. 19.00

Nattorienterarna

20/12 kl. 19.00, 11/1 kl. 18.00, 31/1 kl. 18.00, 10/2 kl. 18.00

Jag tror på dig Anita

7/1 kl. 18.00, 20/1 kl. 19.00

Mio min mio

14/1 kl. 13.00, 25/1 kl. 18.00, 11/2 kl. 13.00, 26/2 kl. 13.00

Billy Elliot

28/2 kl. 18.00, 8/3 kl. 18.00, 26/3 kl. 13.00

För textning får du låna display av publikvärdarna utanför salongen.

Vid frågor, kontakta kundtjänst

E-post: kundtjanst@stadsteatern.stockholm.se

(biljetter kan inte bokas via e-post).

Telefon (ej texttelefon): 08-506 20 200,

mån-sön kl. 12.00-16.00

HÖRSLINGA

På Stora scenen, Klarascenen och Lilla scenen, finns IR-system med speciella mottagare och har man hörapparat med T-spole finns halsslingor. Teleslinga finns på Klarabiografen, Studion, Plattan-scenen och informationsdisken våning Plattan.

TEXTAD BIOFILM

SF Bio, Zita Folkets Bio och Svenska Bio ska nu visa alla svenska filmer med text, om de är textade från början. Det ska framgå tydligt om filmen inte är textad.

DRAMATEN

Hedda Gabler

7/1, 8/1, 14/1, 15/1 (svensk och engelsk text)

Låna display, eller få textningen på egen mobiltelefon eller surfplatta via Wi-Fi med gratisapp. Information: www.dramaten.se/Infor-besoket/Tillganglighet.

För bokning av biljetter, kontakta biljettkassan:

E-post: publikservice@dramaten.se

Telefon: 08-667 06 80

HÖRSLINGA

Stora scenen, Lilla scenen, Målarsalen, Lejonkulan och Elverket är utrustade med IR-slingor. IR-mottagarna finns för utlåning via publikvärdarna. Stora scenen och Lilla scenen har teleslinga som ställs in till den egna hörapparaten.

TEXT-TV SIDOR FÖR TEXT I TV

Samma text-tv-sida, 199, för alla dessa kanaler:

SVT1, SVT2, SVT24/Barnkanalen,

Kunskapskanalen, TV4, Sjuan, TV4 Fakta, TV11,

TV4 Film, TV4 Sport, TV3, Kanal 5, Kanal 9

HÖRSELTEKNISKA HJÄLPMEDEL GODKÄNDA ETT ÅR TILL

Flerårtal hörhjälpmedel från Comfort Audios Digisystem kommer bli förbjudna om ett år då dess frekvenser ska användas till annat.

Från och med den 1 januari 2018 är det inte längre tillåtet att använda trådlösa hörhjälpmedel som använder vissa frekvenser i det så kallade A-bandet. Det har Post- och telestyrelsen (PTS) beslutat. Tidigare var tidsgränsen nu vid årsskiftet, men fristen har alltså flyttats fram ett år.

Anledningen till det kommande förbudet är att Reger-

ingen har beslutat att vissa frekvenser ska användas för andra ändamål än i dag.

Flera produkter ur Comfort Audios Digisystem, framför allt system med flera mikrofoner är berörda av förbudet. Tillverkaren har motsvarande produkter som använder andra, tillåtna frekvenser, och som kan ersätta de "olagliga" hjälpmedlen.

Läs mer på www.horsellinjen.se eller ring Hörsellinjen på 0771-888 000

NYTT FRÅN HYVIS

HYViS anordnar en rad aktiviteter nu i slutet av året och i början på nästa!

HYViS (Hörselskadade i yrkesverksam ålder) arrangerar just nu föreläsningar som äger rum på lördagar i november till och med februari.

Håll utkik på www.hrf.se/hyvis för mer info.

Anmäl din e-postadress till hyvis@forening.hrf.se för att få info den vägen!

Linedancekurs

Dessutom arrangerar HYViS en Linedancekurs för hörselskadade i Liljeholmshallen. Vad som är speciellt? Tja, hos oss är det inget konstigt med att höra dåligt! Sedan vi startade 2002 har en utlärningsmetod växt fram, som passar oss hörselskadade.

Vi kallar oss Stirrup Linedancers (stirrup = stigbygeln i örat).

Start: 16 januari, och hålls tio måndagskvällar framåt.

Tid: Kl. 18.00-20.00

Plats: Liljeholmshallen, Mejerivägen 4, Liljeholmen.

Anmälan: till hyvis@forening.hrf.se

Pris: medlem i HRF HYViS 600 kr, medlem i annan HRF-förening 800 kr, ej HRF-medlem 900 kr

HYViS Årsmöte

Årsmötet hålls den 23 februari kl. 18.00 på Södra Långgatan 21. Sedvanliga årsmötesfrågor kommer att behandlas. Motioner ska vara HYViS styrelse tillhanda senast den 30 januari.

LYCKAD SAMVERKAN ÖVER FÖRENINGSGRÄNSERNA

Gemensam utflykt för föreningarna Lidingö och Nacka-Värmdö till Wira Bruk i våras gav mersmak.

Hörselskadades föreningen på Lidingö och föreningen i Nacka-Värmdö är goda grannar (med lite vatten emellan). I maj gjorde föreningarna gemensam sak och planerade in en utflykt till Wira bruk tillsammans.

Föreningarna delade upp det administrativa arbetet mellan sig, vilket resulterade i en trevlig och uppskattad bussutflykt.

- Skrivtolkarna Albin och Niklas, från svensk Skrivtolkning, presenterade den tekniska nyheten med läsplattor till dem som behövde, vilket fungerade alldeles utmärkt både på bussen, i kyrkan och vid rundvandringen på bruket. Vi gav dem stort beröm efteråt, säger Christer Önn, ordförande i Nacka-Värmdö.

Under utflykten hann föreningarna besöka Roslags-Kulla träkyrka, Wira Bruk och Östanå slott.

Föreningarna var så pass nöjda och belåtna med dagen att båda föreningarna räknar med fler gemensamma projekt i framtiden.

UPPDATERING AV MEDLEMSREGISTRET

Har du bytt e-postadress någon gång under de senaste åren?

Distriktskansliet håller på att uppdatera medlemsregistret. Därför vill vi att du meddelar distriktskansliet din aktuella e-postadress.

Skicka oss namn och e-postadress till kansli@distriktet.info

NY VERSION AV "RINGA VIA INTERNET"

Den nya versionen av "Ringa via internet" har blivit mer tillgänglig.

Från och med den 21 oktober ska funktionen "Ringa via internet" fungera med alla vanliga webbläsare. Funktionen ska även gå att använda i läsplattor och smarta telefoner. Det enda som behövs är internetuppkoppling. I den nya versionen går det även att välja typsnitt, storlek på text, färg på text samt färg på bakgrunden. Funktionen "Ringa via internet" nås via menyn på www.texttelefoni.se

Distriktskansliet

ADRESS:

HÖRSELSKADADES DISTRIKT
SÖDRA LÅNGGATAN 21
169 59 SOLNA

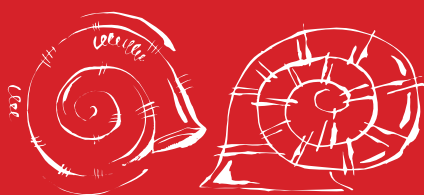
EXPEDITION:

TELEFONTID: TIS-FRE 09.00-11.30
08-702 30 50
kansli@distriktet.info
www.distriktet.info

DISTRIKTET PÅ

SOCIALA MEDIER

Hemsida: www.distriktet.info
Facebook: www.facebook.com/HRFstockholmslan
Twitter: @hrfsthlmslan

**GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR
ÖNSKAR DISTRIKTET**

PROGRAMÖVERSIKT

För ytterligare information om program, kontakta distriktskansliet eller se hrf.se/stockholmslan/kalender/

DECEMBER

1 kl. 18-20 HYViS pubkväll, Made in Sweden
7 kl. 14-16 Menière höstmöte & onsdagsträff
8 kl. 16-18 Julmingel på distriktskansliet
12 kl. 18-20 Tinnitusföreläsning på
Distriktskansliet - Obs anmälan

JANUARI

5 kl. 18-20 HYViS pubkväll, Made in Sweden
16 kl. 18-20 Start HYViS Linedance-kurs
18 kl. 18-20 Distriktets nymedlemsträff
25 Distriktets vårmöte

FEBRUARI

2 kl. 18-20 HYViS pubkväll, Made in Sweden
8 kl. 18-20 Distriktets opionionsbildningskurs
22 kl. 18-20 Distriktets opionionsbildningskurs
23 kl. 18 HYViS årsmöte på Södra
Långatan 21

MARS

2 kl. 18-20 HYViS pubkväll, Made in Sweden

APRIL

6 kl. 18-20 HYViS pubkväll, Made in Sweden
19 Distriktets årsmöte